

2. ΕΝΔΟΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ (ΟΝΟΜΑΤΙΚΕΣ-ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ)

ΕΞΑΡΤΩΝΤΑΙ: από ρήματα/ρηματικούς τύπους που δηλώνουν **φόβο, κίνδυνο, δισταγμό, προσοχή, προφύλαξη, υποψία και φροντίδα** (φοβοῦμαι, δέδοικα/δέδια, ὄρω=προσέχω, ὀκνῶ=διστάζω, κίνδυνός ἐστι, φόβος ἐστὶ κ.τ.ό).

ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ: α) με τον ενδοιαστικό σύνδεσμο **μή**, για να δηλωθεί φόβος μήπως γίνεται ή έγινε κάτι φοβερό ή ανεπιθύμητο, π.χ. Δέδοικα μή ἔλθωσιν οἱ πολέμοιοι.

β) με το **μή οὐ**, όταν δηλώνεται φόβος μήπως δεν γίνει κάτι το επιθυμητό, π.χ. Φοβοῦμαι μή οὐκ ἔλθωσιν οἱ φίλοι.

γ) με τα **ὅπως μή, ὅτι, εἰ, ὡς** (σπανιότατα).

ΕΚΦΕΡΟΝΤΑΙ: α) με **υποτακτική**, όταν εξαρτώνται από αρκτικό χρόνο, οπότε δηλώνουν φόβο προσδοκώμενο, π.χ. Φοβοῦμαι μή γένηται μάχη.

β) με **ευκτική του πλάγιου λόγου**, από ιστορικό χρόνο εξάρτησης, για να δηλώσουν φόβο αβέβαιο ή αναγόμενο στο παρελθόν του λέγοντος, π.χ. Ἐφοβούμην μή ἔλθοιεν οἱ πολέμοιοι.

γ) αν, μετά από ιστορικό χρόνο εξάρτησης, παραμένει **υποτακτική**, δηλώνεται φόβος θετικά προσδοκώμενος, π.χ. Ἐφοβούμην μή ἔλθωσιν οἱ πολέμοιοι.

δ) με **οριστική** (σπάνια), για να δηλώσουν φόβο πραγματικό, π.χ. Φοβοῦμαι μή ἄμα ἄμφοτέρων ἡμαρτήκαμεν.

ε) με **δυνητική οριστική** (σπάνια), για να δηλώσουν φόβο μη πραγματικό και με **δυνητική ευκτική** (σπάνια επίσης), για φόβο δυνατό να γίνει σε παρόν-μέλλον.

στ) Σπάνια, τέλος, μπορεί να υπάρχει **εναλλαγή εγκλίσεων (ευκτικής με υποτακτική)**, από ιστορικό χρόνο εξάρτησης, για ποικιλία, π.χ. Ἐφοβούμην μή ἔλθοιεν οἱ πολέμοιοι καί νικήσωσι.

ΧΡΗΣΙΜΕΥΟΥΝ: α) ως **αντικείμενο** στο ρήμα/ρηματικό τύπο εξάρτησης.

β) ως **υποκείμενο** σε απρόσωπα ρήματα/εκφράσεις, π.χ. Κίνδυνός ἐστι μή οὐ ποιήσωσι ταῦτα.

γ) ως **επεξήγηση**, κυρίως στο ουδέτερο δεικτικής αντωνυμίας (ἐκεῖ νο, τοῦτο, ὃδε) και, σπανιότερα, σε άλλη λέξη, π.χ. Τοῦτο δέδοικα, μή πόλεμος γένηται.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σπάνια μια ενδοιαστική πρόταση μπορεί να φαίνεται σαν κύρια (ενώ βέβαια δεν είναι), επειδή έχει παραλειφθεί, ως ευκόλως εννοούμενο, από το συγγραφέα το ρήμα φοβοῦμαι ή δέδοικα/δέδια, π.χ. [Φοβοῦμαι] Μή ἀγροικότερον ἢ τό ἀληθές εἰ πεῖν.